

REMEMBER LCK!?

Mădălina Hideg / 31 iul 2018 / 10:53

Descriere foto: Laura Codruța Kovesi

Mădălina Hideg, sociolog, scrie, într-o nouă analiză pentru DC News, despre revocarea Laurei Codruța Kovesi.

Iată analiza realizată:

Au trecut deja trei săptămâni de la revocarea Laurei Codruța Kovesi din funcția de șef al Direcției Naționale Anticorupție

La sfârșitul lunii mai, Curtea Constituțională anunța că Președintele va trebui să semneze decretul de revocare a Laurei Codruța Kovesi, având în vedere propunerea în acest sens făcută de către Ministrul Justiției, Tudorel Toader. În 11 iunie, la doborârea guvernului PSD (împotriva abuzurilor și a Statului Paralel), Klaus Iohannis declara, în urma întâlnirii cu o delegație a Curții Constituționale din Venetia, că încă nu a înțeles pe deplin hotărârea și motivarea CCR privind iminența revocării șefei DNA. După cum s-a văzut dimineață de luni în care nimeni nu se aștepta la ceva spectaculos, șeful statului anunță, prin purtătorul de cuvânt, decretul de revocare. Scurt, fără explicații suplimentare. Efervescență maximă în toată mass media, conferință de presă cu Laura Codruța Kovesi transmisă în direct de majoritatea televiziunilor, știri de deschidere a principalelor jurnale de seară, dar și măcar bilanțul de activitate al DNA sub conducerea LCK, publicat pe site-ul instituției destul de târziu, spre noapte, sau cu privire la viitorul carierei LCK nu au mai prezentat mult interes.

Deși intens mediatizat, subiectul a fost foarte repede abandonat în spațiul public, chiar a doua zi. Imaginea intermedietară, pentru ultimele 30 de zile, după criteriul Laura Codruța Kovesi, arată ca un iceberg al cărui vârf este în zona revocării, după care tinde din nou către zero, de unde a pornit.

Care ar fi explicațiile posibile pentru trecerea atât de rapidă a subiectului într-un con de umbră definitiv? Memoria și perceperea revocării ca un gest de normalitate într-o societate democratică, faptul că identitatea Direcției

Anticorupție nu ar trebui confundată cu identitatea persoanei care o conduce, creșterea artificială a temei corupției publice, o încredere destul de mică în elementele sistemului juridic românesc pot reprezenta tot atâtea motive pentru atât de bruscă a ceea ce înseamnă LCK în conștiința generală.

Memorie socială slabă

Resorturile acționale ale societății noastre sunt emoțiile colective. Nu un simț comun al dreptății, nu solidaritatea, și nu o comună, încheșată, a unui viitor mai bun, care să sancționeze orice abatere de la imaginea colectivă de mai bine (puși numească o idee care să fie inclusă într-un proiect de dezvoltare a României, răspunsul favorit dat de un sfert dintre români "nu știu" - conform unui studiu IRES din martie 2018, publicat în Revista Sinteza nr. 50. De altfel, doar 2% nominalizează pentru combaterea corupției). Anunțul revocării nu a stârnit mari emoții, în afară de surprinderea de moment, având acesta era deznodământul de așteptat, vehiculat timp de mai mult de o lună de zile. În plus, noi românii nu avem ca unei memorii comune, la care să facem apel ulterior. Dacă mulți români încă nu știu ce înseamnă 1 decembrie pentru domnitorul cărei țări a fost Ștefan cel Mare, de ce ar ține minte cine a fost sau ce a reprezentat Laura Codruța Kovesi?

Gest de normalitate într-o societate democratică

Mesajul transmis de către mulți formatori de opinie ai mișcării #rezist a fost acela că actul revocării reprezintă un act din într-o societate democratică, în care funcționează principiul separației puterilor în stat și în care Președintele are, printre altele, de garant al stabilității și de mediator. Judecătorul Cristi Danileț de exemplu, într-o postare pe blogul personal, arată că avea nicio altă opțiune: hotărârea Curții Constituționale este obligatorie. Printr-o postare pe pagina personală de Facebook premier Dacian Cioloș face apel la păstrarea unității, indiferent de impulsurile de moment. Dan Barna, liderul USR, nu are decât gestul revocării, cât face aprecieri pozitive la adresa LCK, invitând-o chiar să se înscrie în partid. Nimeni nu și să aprindă scânteia revoltei, care ar fi dus la mișcări de stradă.

DNA nu înseamnă LCK

"Lupta anticorupție continuă!", transmite procurorul șef al DNA, pentru ultima dată din holul instituției pe care a condus un punct, a fost în interesul tuturor ca cele două entități să se confunde. Liviu Dragnea vorbea, în discursul său din împotriva abuzurilor, despre exponenții statului paralel, printre care o enumera pe "șefa DNA" care fabrica dosare polițienești și pe "beneficiarii politici care pierd alegerile la urne, dar vor să le câștige prin DNA și SRI". Puterea LCK, numită ironeic "regina DNA", a fost atent construită de către toți factorii interesați - prieteni și contestatari deopotrivă, doar că li s-a scăpat acestora de sub control, dacă e să ne gândim la refuzul LCK de a demisiona, așa cum cu siguranță i s-a cerut pe capăt crizei inter-instituționale care devenea tot mai puternică.

Tema artificială a corupției

Corupția (și implicit lupta anticorupție) este o temă artificială, pornită și întreținută mai mult de către elitele politice, realitate cotidiană; prin urmare, pionii nu contează, doar corupții fac rating (mai ales când apar la ieșirea de la audiințele ascunse pe sub geți), restul sunt doar instrumente de moment, interschimbabile. Lupta anticorupție a devenit un fenomen națională: există fără a mai trebui să fie demonstrată! 77% dintre români spun, într-un eurobarometru (nr. 470), că nu sunt urmărite cazurile de înaltă corupție (peste media europeană de 69%).

Dacă mai mulți îți spun că ești beat, te duci și dormi!

Cam la fel și cu ideea de corupție în România: ni se spune constant, de câțiva ani buni încoace, că suntem o țară coruptă să fim convinși de asta până în măduva oaselor, dar atunci când suntem întrebați de experiențele directe cu corupția, sunt cei care le recunosc.

Aproape o treime dintre români spun că principala problemă a țării este corupția (după cum reiese dintr-un sondaj din 2015, publicat în Revista Sinteza nr. 16); sărăcia este pe locul doi (cu 28%), iar apoi, la mare distanță, sunt starea economică și șomajul (7%). Mai mult de opt din zece români declară, constant, că în România, corupția este insuportabilă. Deși românii cred că, în viitor, corupția va crește, unul din doi români sunt conștienți că există alte probleme mai importante decât anticorupția (sondaj IRES octombrie 2017, publicat în Revista Sinteza nr. 45).

1% dintre români cred că DNA este principalul vinovat pentru creșterea corupției

Interesant este că, deși a fost creată o instituție specializată în lupta anti-corupție (DNA), aceasta nu este considerată a vinovat pentru care corupția nu a fost eradicată ci, din contra, a crescut (46% dintre respondenți spun, într-un sor octombrie 2017, publicat în Revista Sinteza nr. 45, că după atâția ani de campanie contra corupției, aceasta a crescu principal este factorul politic (oameni politici, partide, președintele țării), apoi sistemul de justiție, societatea civilă, gu media și într-un final DNA (cu 1% dintre opțiuni). Acest fapt întărește percepția că principala sursă a corupției o reprez prea apropiată dintre politicieni și mediul de business (după cum reiese din două eurobarometre publicate în 20 Comisiei Europene: unul care a avut ca eșantion populația generală – EBS 470, și unul care a avut drept eșantio naționale – FL 462).

Deși se consideră direct afectați de corupție, românii nu recunosc experiențele personale cu aceasta

Aproape șapte din zece români se consideră personal afectați de corupție (68%, comparativ cu media europeană de 25% procente România situându-se în fruntea clasamentului european. Însă atunci când au fost întrebați dacă ei person cineva care a luat mită, doar 13% dintre români recunosc acest lucru (în timp ce opt din zece respondenți spun că nu persoană care să fi luat mită); mai mult decât atât, doar 3% dintre români spun că au fost martori ai unor acte de corup recunosc faptul că au avut o experiență personală în acest sens. În ciuda acestor procente, 18% dintre români interacțiunea lor cu o serie de entități (sistem de sănătate, autorități de la taxe și impozite, bănci și instituții finan educațional, companii private, poliție/vamă autorități de asistență socială și prestații sociale, instanțe de judecată, pa politicieni, funcționari), li s-a cerut să ofere cadouri, favoruri sau bani în schimbul serviciilor solicitate. Cu aceste proc se află pe locul patru în topul european, cu mult peste media de 7%.

Lucrurile nu stau diferit nici atunci când au fost intervievați doar reprezentanți ai companiilor: deși declară că în ultim interacțiuni cu administrația publică pentru obținerea unor avize sau servicii, 70% dintre cei chestionați spun, în mod ș au întâlnit nicio situație în care autoritățile au cerut sau au așteptat oferirea de mită pentru îndeplinirea solicitărilor. Di menționează totuși cel puțin o situație în care, în timpul interacțiunii cu autorități publice, li s-a cerut sau s-a așteptat m mai mulți spun că au întâmpinat această situație pentru obținerea autorizațiilor de construcție sau pentru obținerea au funcționare.

Diferența dintre percepția asupra gradului de răspândire a practicilor de corupție și experiența personală redusă cu asti poate avea cel puțin două explicații: ori cei intervievați nu recunosc experiența cu mita, de teama repercusiunilor, or avut nicio experiență, dar propaganda existenței și răspândirii corupției este atât de puternică, încât au tendința să aproape omniprezentă.

Majoritatea românilor nu știu unde să reclame un caz de corupție

Mai bine de jumătate dintre români declară că nu știu unde să reclame un caz de corupție (peste media europeană întrebați de motivele pentru care nu raportează cazurile de corupție, românii amintesc dificultatea de a dovedi cev reclamației (întrucât cei responsabili nu vor fi pedepsiți), lipsa protecției acordate reclamantilor, faptul că toată lumea ci de corupție dar nimeni nu îl reclamă, faptul că cei care fac reclamații au apoi probleme cu poliția sau cu alte autorități cunosc unde să facă reclamația, consideră că nu merită efortul de a reclama sau pur și simplu nu vor să trădeze pe cine

Întrebați câtă încredere au în instituțiile care soluționează plângeri de corupție,

Românii au încredere în procurori la fel de mult ca în vânzătoare

Un studiu IRES din ianuarie 2016 (publicat în Revista Sinteza nr. 24) arată că puțin peste o treime dintre români au procurori (37%), același procent fiind înregistrat și de către încrederea în vânzătoarele de la magazine. În octombrie IRES din Revista Sinteza nr. 47), încrederea în procurori a mai scăzut cu trei puncte, iar încrederea în justiție este pe topul încrederii în instituții (pe primul loc se află mass media).

Patru din zece români ce aparțin publicului larg, respectiv puțin peste jumătate dintre companiile românești independența instanțelor și a judecătorilor este proastă și foarte proastă, principalele cauze pentru percepția n presiunea politică, interesele economice, respectiv statutul judecătorilor care nu le garantează suficient imparțialitate două eurobarometre fulger, publicate în 2018 pe site-ul Comisiei Europene – nr. 461 și nr. 462).

Prin urmare, având în vedere toate aceste expuneri de motive, după care Laura Codruța Kovesi a fost doar o piesă mutată afara tablei de șah pe care scrie mare CORUPȚIE, nu ar fi de mirare dacă, peste un timp relativ scurt, vom excita televizoarele: Remember LCK!?